

PREEK OVER LUCAS 7: 36 – 50 Leiden (Vredeskerk), 31 augustus 2025 en GKin Rijswijk-Den Haag (Marcuskerk), 7 september 2025

Vandaag horen wij van Lucas dat een Farizeeër Jezus geeft uitgenodigd om bij hem thuis te komen eten. Dat is best bijzonder, want niet *alle* Farizeeërs waren zo enthousiast over de theologie van Jezus dat zij hem bij zich thuis uitnodigden voor een dinertje. Maar *deze* Farizeeër, die verderop *Simon* blijkt te heten, doet dat *wel*. En hij pakt flink uit, want het gaat hier, zoals wij horen, om een deftig diner waarbij de gasten *aanliggen* aan tafel. Hij is dus, om het in hedendaags kerkelijk jargon te zeggen “open en gastvrij”.

Maar de vraag is dan: is deze Farizeeër ook *werkelijk* zo open en gastvrij als het erop aankomt? Is inderdaad *iedereen* van harte welkom in zijn huis? Mag iedereen aan tafel werkelijk *zichzelf* zijn? En vooral: krijgt *Jezus* van hem de ruimte om te zeggen wat hij vindt dat hij moet zeggen? Of zijn er ook grenzen aan zijn openheid en zijn gastvrijheid? Gelukkig geeft Lucas ons alle kansen om dat met elkaar te bekijken. Want hij vertelt ons zijn verhaal zo pakkend, dat wij het gevoel krijgen dat wij er zelf bij zijn, en dat wij samen met Jezus en alle andere gasten aan tafel aanliggen bij het diner van Simon de Farizeeër.

Hari ini kita mendengar dari Lukas bahwa seorang Farisi mengundang Yesus ke rumahnya untuk makan malam. Hal ini cukup luar biasa, karena tidak *semua* orang Farisi begitu antusias dengan teologi Yesus sehingga mereka mau mengundang-Nya ke rumah mereka untuk makan malam. Namun, orang Farisi *ini*, yang kemudian ternyata bernama *Simon*, melakukannya. Dan ia menghidangkan yang terbaik, karena, seperti yang kita dengar, ini adalah jamuan makan formal dengan para tamu yang *duduk* di meja. Jadi, dalam jargon gereja masa kini, ia "terbuka dan ramah-tamah."

Namun pertanyaannya kemudian adalah: apakah orang Farisi ini *benar-benar* terbuka dan ramah-tamah? Apakah *semua orang* benar-benar diterima di rumahnya? Apakah semua orang di sekeliling meja benar-benar diizinkan untuk menjadi *diri mereka sendiri*? Dan yang terpenting: apakah ia memberi *Yesus* ruang untuk mengatakan apa yang menurut-Nya seharusnya Ia katakan? Atau adakah batasan untuk keterbukaan dan keramahannya? Untungnya, Lukas memberi kita setiap kesempatan untuk membahas hal ini bersama-sama. Karena ia menuturkan kisahnya dengan cara yang sangat memikat, sehingga kita merasa seolah-olah kita ada di sana, seolah-olah kita sedang duduk di meja bersama Yesus dan semua tamu lainnya saat makan malam di rumah Simon orang Farisi.

Daardoor zitten wij er ook met onze *neus* bovenop als er plotseling een vrouw de eetkamer binnenkomt en meteen naar *Jezus* toeloopt. Zo te zien is zij helemaal van streek, want de tranen stromen haar over de wangen, zo hevig dat Jezus' voeten er helemaal nat van worden. En daarbij blijft het niet. Zij maakt haar haren los om zijn voeten af te drogen, begint zijn voeten te kussen en zalft ze daarna met geurige olie uit een flesje dat zij kennelijk speciaal daarvoor van huis heeft meegenomen. Wat is hier in hemelsnaam aan de hand? Wie heeft die vrouw eigenlijk *binnengelaten*? En waarom heeft niemand haar *tegengehouden* toen zij de eetkamer binnenstormde en naar Jezus toeliep, de *special guest* van het diner?

Itulah sebabnya kita *berada di sana* bersama orang banyak ketika seorang wanita tiba-tiba memasuki ruang makan dan segera menghampiri *Yesus*. Ia jelas sangat terpukul, air mata mengalir deras di pipinya, begitu derasnya hingga membasahi kaki Yesus. Dan itu tidak berhenti di situ. Ia melepaskan ikatan rambutnya untuk mengeringkan kaki Yesus, mulai menciuminya, lalu mengurapinya dengan minyak wangi dari botol kecil yang tampaknya ia bawa dari rumah khusus untuk tujuan ini. Apa yang sebenarnya terjadi di sini? Siapa yang

membiarkan wanita itu *masuk*? Dan mengapa tidak ada yang *menghentikannya* ketika ia menyerbu masuk ke ruang makan dan menghampiri Yesus, *tamu istimewa* makan malam itu?

Lucas houdt de spanning er goed in. Want het enige wat hij ons vertelt, bijna tussen neus en lippen, is dat die vrouw in de stad als *zondares* bekend staat. Wat zij op haar kerfstok heeft, laat hij met opzet in het midden, zodat wij ongehinderd het onze van haar kunnen denken. Dat zal wel niet veel goeds zijn. Want bij het woord “zondares” gaan onze gedachten onwillekeurig toch in één bepaalde richting, zowel *in* de kerk als *daarbuiten*. En of wij daarmee goed zitten, krijgen wij nergens in dit verhaal van hem te horen. Daaruit kunnen wij opmaken dat het *hem* totaal niet interesseert waaraan zij haar slechte reputatie te danken heeft en waarom iedereen zo geschokt is als zij Jezus aanraakt. *Hij* wil ons vertellen hoe die vrouw met wat zij doet, laat zien hoeveel *Jezus* voor haar betekent.

Lukas terus memegang ketegangan ini. Satu-satunya hal yang ia ceritakan, hampir secara sepintas, adalah bahwa perempuan itu dikenal di kota itu sebagai seorang *berdosa*. Ia sengaja merahasiakan riwayat hidupnya, agar kita bebas menilai perempuan itu sendiri. Mungkin tidak ada yang baik. Kata “orang berdosa” pasti mengarahkan pikiran kita ke satu arah, baik *di dalam* maupun *di luar* gereja. Dan tidak ada satu pun bagian dalam kisah ini yang ia beri tahu apakah kita benar tentang hal itu. Dari sini, kita dapat menyimpulkan bahwa *ia* sama sekali tidak peduli tentang sumber reputasi buruk perempuan itu dan mengapa semua orang begitu terkejut ketika ia menyentuh Yesus. Ia ingin memberi tahu kita bagaimana perempuan itu, melalui tindakannya, menunjukkan betapa berharganya Yesus baginya.

Daarom vertelt hij ons zo gedetailleerd wat zij allemaal doet als zij de eetzaal is binnengekomen. Uit alles blijkt dat zij haar actie heel zorgvuldig heeft gepland. Zodra zij hoorde dat Jezus te gast zou zijn bij Simon de Farizeër, is zij meteen naar diens huis gegaan. Bovendien heeft zij een kruikje dure olie meegenomen waarmee zij Jezus zou kunnen zalven. En als zij eenmaal binnen is, gaat zij recht op haar doel af, zonder dat Jezus haar ook maar een strobreed in de weg legt.

Itulah sebabnya ia memberi tahu kita secara terperinci apa yang dilakukan perempuan itu ketika memasuki ruang makan. Semua itu menunjukkan bahwa perempuan itu merencanakan tindakannya dengan sangat matang. Begitu mendengar bahwa Yesus akan menjadi tamu Simon orang Farisi, ia segera pergi ke rumah Simon. Ia juga membawa sebuah buli-buli kecil berisi minyak mahal untuk mengurapi Yesus. Dan begitu masuk, ia langsung menuju tujuannya, tanpa Yesus menghalanginya.

Gek genoeg verbaast *dat* de andere gasten nog het *meest*. Kennelijk vinden zij het de gewoonste zaak van de wereld dat een verwarde vrouw zomaar een vreemd huis binnenstapt en onder tranen Jezus’ voeten kust en zalft. Maar wat hen *stoort* is dat Jezus dat zomaar *toelaat*. In ieder geval geldt dat van Simon de Farizeër, de open en gastvrije gastheer. Dat *weten* wij omdat Lucas ons hier een kijkje gunt in zijn gedachten: “Als hij een *profeet* was, zou hij weten wie en hoe de vrouw is die hem aanraakt, (namelijk) dat ze een zondares is.” Dan heeft hij toch meteen door dat zij niet deugt?

Anehnya, *hal ini* justru *paling* mengejutkan tamu-tamu lain. Rupanya, mereka menganggap wajar saja jika seorang perempuan yang kebingungan masuk ke rumah asing lalu mencium dan mengurapi kaki Yesus sambil menangis. Namun, yang *mengganggu* mereka adalah Yesus *membiarkan* hal ini terjadi. Hal ini tentu berlaku bagi Simon orang Farisi, tuan rumah yang terbuka dan ramah. Kita *tahu* ini karena Lukas memberi kita sekilas gambaran tentang

pikirannya: "Jika Ia seorang *nabi*, tentu Ia tahu siapa dan apa perempuan yang menyentuh-Nya itu, bahwa perempuan itu adalah orang berdosa." Tentunya Ia akan langsung menyadari bahwa perempuan itu tidak baik, bukan?

Wel, Jezus is *inderdaad* de profeet waarvoor Simon hem tot nu toe heeft gehouden, en waarom hij hem waarschijnlijk zelfs bij zich thuis voor een diner heeft uitgenodigd. Want hij heeft meteen door wat er omgaat in het hoofd van zijn gastheer. Luister eens goed, Simon, dan zal *ik* je vertellen waarom die vrouw dit heeft gedaan. En het siert Simon dat hij dat wil horen ook: "Meester, spreek!" Zo *open* is hij dus *wel* voor wat Jezus te zeggen heeft. Maar hij heeft nu toch de hulp van Jezus nodig om daarvoor open te kunnen *blijven*. En *daarom* zet Jezus hem en alle gasten en ook *ons* met een verhaaltje op het juiste spoor.

Ya, Yesus *memang* nabi yang selama ini diyakini Simon, dan mungkin itulah sebabnya ia bahkan mengundang Yesus ke rumahnya untuk makan malam. Karena Yesus langsung memahami apa yang ada dalam pikiran tuan rumahnya. Dengarkan baik-baik, Simon, dan *Aku* akan menjelaskan mengapa perempuan itu melakukan ini. Dan patut dipuji, Simon bersedia mendengarnya: "Guru, katakanlah!" Jadi ia *memang terbuka* terhadap apa yang Yesus katakan. Namun kini ia membutuhkan bantuan Yesus untuk *tetap* terbuka. Maka Yesus pun menuntunnya, semua tamu, dan *kita* juga, ke jalan yang benar dengan sebuah cerita singkat.

Er was eens een geldschieter die aan twee mensen geld had uitgeleend, aan de een heel veel, ongeveer een jaarsalaris, en aan de ander een stuk minder, ongeveer een maandloon. Geen van tweeën konden zij hem terugbetalen. Maar de geldschieter was zo goed om hun allebei hun schuld kwijt te schelden. En dan is Jezus' vraag aan ons allemaal: wie van die twee zou nu het meest van die geldschieter houden, denk je? Dat is niet moeilijk te raden en Simon geeft dan ook prompt het enig juiste antwoord: degene aan wie hij de grootste schuld heeft kwijtgescholden.

Dahulu kala ada seorang yang membungakan uang kepada dua orang: yang satu dalam jumlah besar, kira-kira gaji setahun, dan yang satu lagi jauh lebih sedikit, kira-kira gaji sebulan. Keduanya tidak mampu membayarnya. Namun, orang yang membungakan uang itu berbaik hati dan mengampuni hutang mereka berdua. Lalu Yesus bertanya kepada kita semua: menurut Anda, siapa di antara keduanya yang lebih mengasihi orang yang membungakan uang itu? Tidak sulit menebaknya, dan Simon langsung memberikan satu-satunya jawaban yang benar: orang yang hutangnya lebih besar yang telah diampuninya.

Maar als dat antwoord juist is, moeten Simon en zijn gasten en ook *wij* dan niet eens met *andere* ogen gaan kijken naar wat die vrouw voor Jezus heeft gedaan? Wat heeft haar eigenlijk *bewogen* om zo uitbundig Zijn voeten te kussen en die met zulke dure olie te zalven? Heeft zij dat gedaan omdat zij helemaal was vastgelopen in het zondige leven waarvan iedereen in de stad haar beschuldigt, en Simon blijkbaar ook, en daardoor psychisch helemaal in de war is geraakt? Dat is toch niet erg waarschijnlijk als je ziet hoe vastberaden zij op zoek is gegaan naar Jezus om hem met haar tranen, kussen en geurige olie te overladen.

Namun, jika jawaban itu benar, bukankah seharusnya Simon dan tamu-tamunya, dan *kita* sendiri, *merenungkan kembali* apa yang telah dilakukan perempuan ini untuk Yesus? Apa yang sebenarnya *menggerakkannya* untuk mencium kaki-Nya dengan penuh kerinduan dan mengurapinya dengan minyak yang begitu mahal? Apakah ia melakukannya karena ia telah sepenuhnya terjerumus dalam kehidupan berdosa yang dituduhkan semua orang di kota itu, dan tampaknya juga Simon, dan akibatnya ia menjadi benar-benar bingung secara psikologis?

Hal itu tampaknya mustahil, mengingat betapa tekunnya ia mencari Yesus untuk menghujani-Nya dengan air mata, ciuman, dan minyak wangi.

Dat *lijkt* inderdaad overdreven, misschien zelfs over de top. Maar *is* dat eigenlijk wel zo, als wij terugdenken aan die gelijkenis die Jezus ons zojuist heeft verteld? Zou dat niet *haar* reactie van dankbaarheid, liefde en vreugde kunnen zijn op de manier waarop Jezus haar met zijn woorden over Gods vergeving en genade weer een nieuw perspectief heeft geboden toen zij door “zonde” of om andere redenen voor zichzelf geen toekomst meer zag? Dan is het toch niet meer dan *logisch*, dat zij daarin *verder* is gegaan dan je zou doen als je nog nooit zo rampzalig bent vastgelopen in je leven, en Gods vergeving nog nooit zo hard nodig hebt gehad, zoals bijvoorbeeld de schuldenaar uit de gelijkenis die maar vijftig denarie schuld had?

Hal itu memang *tampak* berlebihan, bahkan mungkin sangat berlebihan. Tetapi apakah memang demikian halnya, ketika kita merenungkan kembali perumpamaan yang baru saja Yesus sampaikan? Mungkinkah itu reaksi rasa syukur, kasih, dan sukacitanya terhadap cara Yesus, dengan firman-Nya tentang pengampunan dan kasih karunia Allah, menawarkan perspektif baru kepadanya ketika ia tidak melihat masa depan untuk dirinya sendiri karena "dosa" atau alasan lainnya? Lalu, bukankah *wajar* jika ia melangkah *lebih jauh* dalam hal ini daripada yang akan Anda lakukan jika Anda tidak pernah terjebak dalam kehidupan yang begitu buruk dan tidak pernah begitu membutuhkan pengampunan Allah, seperti, misalnya, debitur dalam perumpamaan yang hanya berutang lima puluh dinar?

En dat laatste geldt uiteraard *ook* voor de Farizeeër die Jezus voor het diner heeft uitgenodigd. Als Farizeeër kent hij Gods wet zo goed, dat het hem waarschijnlijk niet al te veel moeite kost om netjes binnen de lijntjes te kleuren. Maar om hem dat te laten *beseffen*, zet Jezus toch nog maar even *zijn* gedrag naast dat van de vrouw. Je hebt mij keurig ontvangen, open en gastvrij. Daar was niets op aan te merken. Maar het was allemaal *wel* keurig volgens het boekje. Je hebt mij *geen* water gegeven om het stof van mijn voeten te wassen. Je hebt mij *geen* kus gegeven, wat toch eigenlijk *normaal* is als je een gerespecteerde leraar begroet van wie je wat hoopt te leren. Laat staan dat je mijn hoofd hebt gezalfd. En dat *hoeft* ook niet per se. Maar vergeleken met jou heeft deze vrouw toch heel wat *uitbundiger* haar liefde voor mij laten blijken. Met haar eigen tranen heeft zij mijn voeten gewassen. Zij heeft ze zelfs onder de kussen bedolven en ze daarna ook nog ingesmeerd met dure olie. Zo *heilzaam* is vergeving als je die hard nodig hebt.

Dan poin terakhir itu, tentu saja, *juga* berlaku bagi orang Farisi yang mengundang Yesus untuk makan malam. Sebagai seorang Farisi, ia sangat memahami hukum Allah sehingga mungkin tidak membutuhkan banyak upaya baginya untuk mematuhi. Namun untuk *menyadarkannya*, Yesus secara singkat membandingkan perilakunya dengan perilaku perempuan itu. Engkau menerima Aku dengan sopan, terbuka, dan ramah. Tidak ada yang salah dengan itu. Tetapi semuanya *sesuai* dengan peraturan. Engkau tidak memberi-Ku *air* untuk membersihkan debu dari kaki-Ku. Engkau tidak memberi-Ku ciuman, yang sebenarnya *wajar* ketika menyambut seorang guru yang dihormati yang darinya engkau berharap untuk belajar sesuatu. Apalagi engkau mengurapi kepala-Ku. Dan itu tidak perlu. Tetapi dibandingkan dengan engkau, perempuan ini menunjukkan kasihnya kepada-Ku *jauh lebih berlimpah*. Dengan air matanya sendiri, ia membasuh kaki-Ku. Ia bahkan menutupinya dengan ciuman dan kemudian mengurapinya dengan minyak yang mahal. Begitulah pengampunan sangat *menyembuhkan* ketika Anda sangat membutuhkannya.

Gelukkig zegt Jezus dat aan het eind van ons verhaal ook nog een keer *onomwonden* tegen de vrouw *zelf*: uw zonden zijn u vergeven; uw geloof heeft u gered; ga in vrede. Zijn tafelenoten kijken *meteen* bedenkelijk zodra hij dat zegt. Want vergeven is toch het privilege van *God*? Zeker, maar juist *daarom* is het zo belangrijk dat wij dat zo af en toe dat eens luid en duidelijk *zeggen* als een van onze medemensen in geestelijke nood verkeert en zich geen raad weet met alles wat er verkeerd is gegaan in haar of zijn leven: God *vergeeft* ons, want hij *houdt* van ons. Hij neemt ons in *genade* aan als wij zijn vastlopen in ons leven. En hij geeft ons in zijn goedheid ook weer nieuwe energie en vertrouwen in de toekomst, zodat wij in vrede verder kunnen op de weg naar zijn koninkrijk.

Syukurlah, di akhir kisah kita, Yesus juga mengatakan hal ini secara *gamblang* kepada perempuan itu *sendiri*: dosamu telah diampuni; imanmu telah menyelamatkan engkau; pergilah dengan damai sejahtera. Teman-teman semeja-Nya *langsung* tampak khawatir ketika Ia mengatakan hal ini. Lagi pula, bukankah pengampunan merupakan hak istimewa *Allah*? Tentu saja, tetapi *justu* itulah mengapa sangat penting bagi kita untuk *mengatakannya* dengan lantang dan jelas sesekali ketika salah satu dari sesama kita berada dalam tekanan rohani dan tidak tahu harus berbuat apa dengan segala sesuatu yang salah dalam hidup mereka: Allah *mengampuni* kita, karena Ia *mengasihi* kita. Ia menerima kita dengan penuh *kasih karunia* ketika kita terjebak dalam kehidupan kita. Dan dalam kebaikan-Nya, Ia juga memberi kita energi dan keyakinan baru akan masa depan, agar kita dapat terus berjalan dalam damai di jalan menuju kerajaan-Nya.

Dat kan er dus gebeuren als wij in ons leven mogen ervaren dat God ons door Jezus aanraakt met de kracht van zijn vergeving, ook met ons, ook met u en mij. Vergeving verandert ons bestaan *totaal*. Vergeving maakt ons een compleet *ander* mens. En als wij Gods liefde en vergeving durven toe te laten in ons leven, dan gaan wij merken dat wij onze schuld en onze tekorten niet langer als een *noodlot* met ons mee hoeft te zeulen. Want Jezus is gekomen om de last van het verleden van ons af te nemen. Hij raakt ons aan met Gods liefde om zo de liefde weer tot *bloei* te brengen die ergens in ons hart verborgen ligt, zoals dat gebeurde bij de vrouw uit ons verhaal. En zo leert hij ons om, gedragen door Gods vergeving, een *nieuwe* start te maken in ons leven en hem als een *bevrijd* mens te volgen in ons bestaan.

Inilah yang dapat terjadi ketika kita mengalami dalam hidup kita bahwa Allah, melalui Yesus, menyentuh kita dengan kuasa pengampunan-Nya, termasuk kita, termasuk Anda dan saya. Pengampunan *sepenuhnya* mengubah keberadaan kita. Pengampunan menjadikan kita pribadi yang sama sekali *berbeda*. Dan jika kita berani membiarkan kasih dan pengampunan Allah masuk ke dalam hidup kita, kita akan menyadari bahwa kita tidak lagi harus membawa serta rasa bersalah dan kekurangan kita seperti *takdir*. Karena Yesus datang untuk menghapus beban masa lalu. Ia menyentuh kita dengan kasih Allah, sehingga *mengobarkan* kembali kasih yang tersembunyi di suatu tempat di hati kita, seperti yang terjadi pada perempuan dalam kisah kita. Dan dengan demikian, Ia mengajar kita, yang didasari oleh pengampunan Allah, untuk *memulai* kembali hidup kita dan mengikuti-Nya sebagai pribadi yang *telah dibebaskan* dalam keberadaan kita.

Maar de vraag is dan uiteraard of wij *bereid* zijn om ons open te stellen voor die vernieuwde kracht van Gods vergeving. Durven wij het aan om Gods genade te aanvaarden die Jezus ons aanbiedt? Of denken wij diep in ons hart dat *wij* die vergeving en genade niet zo hard nodig hebben, omdat het wel *meevalt* met onze zonde en schuld? Als dat zo is, wil Lucas ons met dit verhaal ervan doordringen dat wij onszelf dan *ernstig* tekortdoen. Jezus laat ons hier immers zien dat wij Gods genade en vergeving niet alleen maar nodig hebben om ons *verleden* met

een gerust hart achter ons te laten. Wij hebben die genade en vergeving *ook* hard nodig om elke dag opnieuw te kunnen leven als kinderen van God die met plezier zijn geboden gehoorzamen en die hun naaste van harte liefhebben zoals Jezus ons heeft geleerd.

Namun pertanyaannya, tentu saja, adalah apakah kita *bersedia* membuka diri terhadap kuasa pengampunan Allah yang memperbaharui hidup kita. Beranikah kita menerima kasih karunia Allah yang Yesus tawarkan kepada kita? Atau, apakah kita berpikir, jauh di lubuk hati, bahwa *kita* tidak benar-benar membutuhkan pengampunan dan kasih karunia itu, karena dosa dan rasa bersalah kita *tidak seburuk itu*? Jika demikian, Lukas ingin menekankan kepada kita melalui kisah ini bahwa kita sedang *merugikan* diri sendiri. Yesus menunjukkan kepada kita di sini bahwa kita tidak hanya membutuhkan kasih karunia dan pengampunan Allah untuk meninggalkan *masa lalu* kita dengan damai. Kita *juga* sangat membutuhkan kasih karunia dan pengampunan itu agar dapat menjalani hidup baru setiap hari sebagai anak-anak Allah yang dengan sukacita menaati perintah-perintah-Nya dan yang mengasihi sesama dengan sepenuh hati, seperti yang Yesus ajarkan kepada kita.

Als je die kracht van Gods liefde eenmaal zelf aan den lijve hebt ervaren, verandert, of je dat nu wilt of niet, *ook* je kijk op *andere* mensen, zoals wij hier zien. Dan ga je met *meer* mededogen en begrip met anderen om. Iemand kan in zijn verwarring dingen doen waar je niets van begrijpt of waar je zelfs grote moeite mee hebt. Maar wat zit daarachter? Waarom bakt iemand niets van zijn leven? Waarom doet iemand zo vreemd? Zit hem of haar soms iets dwars? Wil hij of zij wel anders, maar lukt het niet? Dan helpt een bestraffende vinger niets, alleen een uitgestoken hand, een arm om de schouder, een bemoedigend woord, een teken van begrip. God vergeeft immers niet alleen *ons*, hij vergeeft *iedereen* die worstelt met haar of zijn schuld.

Setelah Anda secara pribadi mengalami kuasa kasih Tuhan, suka atau tidak, *juga* perspektif Anda terhadap orang *lain* akan berubah, seperti yang kita lihat di sini. Anda akan memperlakukan orang lain dengan belas kasih dan pengertian yang *lebih* besar. Seseorang, dalam kebingungannya, mungkin melakukan hal-hal yang tidak Anda pahami atau bahkan Anda menganggap sangat tidak baik. Namun, apa yang melatarbelakangi semua ini? Mengapa seseorang gagal memaksimalkan hidupnya? Mengapa seseorang bertindak begitu aneh? Apakah ada sesuatu yang menggangukannya? Apakah mereka ingin berubah, tetapi tampaknya tidak bisa? Maka menghakimi itu tidak akan membantu; hanya uluran tangan, rangkulan, kata-kata penyemangat, tanda pengertian. Lagi pula, Tuhan tidak hanya mengampuni *kita*; Dia mengampuni *setiap orang* yang bergumul dengan rasa bersalah mereka.

En dat mogen wij anderen ook best wel eens laten *voelen*, door in navolging van Jezus iets van Gods genade zichtbaar te maken in de manier waarop wij met elkaar omgaan. Wij kunnen immers *ook* vergeven. Wij kunnen *ook* genadig zijn, zelfs als wij elkaar de waarheid zeggen. Het lijkt mij goed als wij *daar* onze energie op richten, door de mensen die wij ontmoeten in hun waarde te laten. Want die waarde krijgen zij echt niet van *ons*. Die hebben zij allang van *God* gekregen. Jezus heeft ons immers laten zien *hoeveel* waarde God aan ons hecht. Hij wil altijd met ons verder. Hij vindt ons altijd goed genoeg om ons zijn liefde te schenken.

Dan kita tentu saja harus membiarkan orang lain *merasakan* hal yang sama, dengan mengikuti teladan Yesus, menjadikan kasih karunia Allah nyata dalam cara kita berinteraksi satu sama lain. Lagi pula, kita *juga* bisa mengampuni. Kita juga bisa bermurah hati, bahkan ketika kita saling mengatakan yang sebenarnya. Saya pikir ada baiknya kita mengarahkan energi kita pada *hal ini*: menghormati orang-orang yang kita temui, dengan mengakui martabat yang

sudah mereka miliki. Karena martabat itu bukan *kita* yang memberikannya. Mereka menerimanya dari *Allah* sejak dulu. Lagi pula, Yesus menunjukkan kepada kita betapa Allah *menghargai* kita. Dia selalu ingin terus bersama kita. Dia selalu menganggap kita cukup baik untuk memberikan kasih-Nya kepada kita.

Ds. Chris de Jonge